

razvojem, okoljsko sanacijo Šaleških jezer in podeželjem v okolici mesta. Podrobneje je opisanih pet postaj: Velenjski grad, Velenje – mestno središče, območje Šaleških jezer, Šenbric, Hrastovec – kmetija Karničnik.

Četrty opis z naslovom »Sevnica z okolic« avtorja Janeza Levstika podrobno faktografsko opiše Sevnico in njeno okolico, ki je kot rojstni kraj Melanije, žene trenutnega ameriškega predsednika Donalda Trumpa postala precej bolj prepoznavna na turističnem zemljevidu. Podrobneje je opisanih osem postaj: Dolenji Boštanj, most čez Savo, Sevnica – tovarna Lisca, Sevnica – Kopitarna, Grad Sevnica, Hidroelektrarna Blanca, Boštanj, Lisca.

Peti opis z naslovom »Kočevska« avtorja Jerneja Trpina opisuje najbolj gozdnato slovensko pokrajino, kjer nas seznanja z nekdanjimi vojaškimi območji in delčkom podzemnih varovalnih objektov v Gotenici in razvojem turizma na Kočevskem. Podrobneje je opisanih sedem postaj: Prigorica, Gotenica, Kočevska Reka, Mozelj, Rudniško jezero, Željnske jame, Ložine.

Šesti opis z naslovom »V Baško grapo, Čepovanski dol in Trebušo« avtorja Marjana Luževiča je regionalnogeografski opis Baške grape, Čepovanskega dola in Trebuše. Podrobneje je opisanih devet postaj: Petrovo Brdo, Podbrdo, Soteska Driselpoha, Vetrovalna, slap Sopot, Čepovan, Drnulk in Podkobilica, Podkobilski most in Krtova domačija, Dolenja Trebuša.

Sedmi opis z naslovom »Po poteh rapalske meje – Zgodovinska pot

Podbrdo« avtorja Gregorja Žorža je historičnogeografski članek o italijanskem varovanju rapalske meje in je izrazito osredinjen na vojaško doktrino. Podrobneje so opisane štiri postaje: Petrovo Brdo, Zalodnikarjev grič, Roobarjev grič, Podbrdo.

Osmi opis z naslovom »Triglavski narodni park – Bohinj in Pokljuka« avtorice Renate Mavri na območju Triglavskega narodnega parka podrobneje predstavlja regionalno-razvojne vidike Bohinja in Pokljuke. Poglobi se v vpliv človekovih dejavnosti na nosilno zmogljivost zavarovanega območja. Podrobneje je opisanih šest postaj: Ribčev Laz – Hostel pod Voglom, Ukanc, Stara Fužina, Srednja vas, Gorjuše, Pokljuka – Goreljek.

Deveti - zadnji opis z naslovom »Nekatere geološke in geomorfološke posebnosti Doline Triglavskih jezer« avtorjev Matije Zorna, Andreja Šmuca in Mateje Ferk, je po svoji zasnovi, izvedbi in dosledni uporabi znanstvenega aparata povsem resno znanstveno delo. Podrobneje je opisanih šest postaj: Dvojno jezero, postaja 50 Slovenske geološke poti, nad planino Pri Utah, Jezero v Ledvicah, nad Jezerom v Ledvicah, vzhodno nad Zelenim jezerom.

Učitelji geografije lahko iz vodnika črpajo ideje za izvedbo ekskurzij v lastni režiji, drugi pa se lahko podrobno seznanijo še z nekaterimi slovenskimi pokrajinami. V opisih so navedene priporočljive točke za postanke in temeljiteje ogleda.

Primož Pipan, Primož Gašperič

Skupno hidrogeografsko terensko delo študentov treh geografskih oddelkov

Na pobudo Komisije za hidrogeografijo pri Zvezi geografov Slovenije smo pred štirimi leti prvič izvedli skupno hidrogeografsko terensko delo za študente oddelkov za geografijo Univerze v Ljubljani, Univerze v Mariboru in Univerze na Primorskem. In potem smo vsako leto v času blizu Svetovnega dne voda v aprilu to skupno aktivnost ponovili, spreminjale pa so se lokacije. Osrednji cilj je bil vsakokrat isti in sicer spoznavanje lastnosti površinskih in podzemnih voda ter z vodami povezanih dejavnosti. Vedno so nas spremljali in nam s predstavitvami pomagali sodelavci Agencije RS za okolje, poskušali pa smo si zagotoviti tudi sodelovanje lokalnih institucij, ki vodne vire izkoriščajo ter z vodami ali vodnimi okolji upravljajo.

Terensko delo leta 2016 smo izvedli na Ljubljanskem barju, načrt pa so pripravili člani Komisije za hidrogeografijo, zaposleni na Agenciji RS za okolje. Na merilnem mestu za podzemne vode na Iškem vršaju smo spoznali zgradbo vodonosnika in lastnosti podtalnice, ogledali smo si vodomerno postajo na Iški v Iški vasi in nato izvire podtalnice na stiku Iškega vršaja z neprepustno barjansko ilovico, imenovane barjanska okna. Za zaključek smo se z ladjico odpeljali po Ljubljani od Lip do Livad, kjer smo namestili tablico z oznako najvišje poplavne vode.

V letu 2017 je organizacijo terenskega dela prevzel Oddelek za geografijo UP

Fakultete za humanistične študije in smo ga izpeljali v Mestni občini Koper. Ogljedali smo si zajetje izvira Rižane in črpališče, kjer upravljavec Rižanski vodovod pridobiva surovo vodo in nato še prvo sodobno čistilno napravo z ultra filtracijo v Sloveniji, ki omogoča oskrbo z neoporečno pitno vodo v slovenski Istri. Na vodomerni postaji Dekani na Rižani nam je ekipa ARSO pokazala potek hidrometrije na slovenskih rekah, izmerili so pretok in preverili ustreznost pretočne krivulje. Na sprehodu po Naravnem rezervatu Škočjanski zatok smo spoznali upravljanje z vodo, ki je potrebno za ohranitev biotsko raznovrstnega sladkovodnega, brakičnega in slanega življenjskega okolja, terensko delo pa smo zaključili pri mareografski postaji Koper.

V preteklem letu je skupno terensko delo potekalo v porečju Dravinje in v organizaciji Oddelka za geografijo UM Filozofske fakultete. V Razvojnem centru narave v Poljčanah smo spoznali prizadevanja za trajnostno upravljanje z Dravinjo in njenim obvodnim prostorom, nato smo si ogledali vodomerno postajo Makole na Dravinji-, kjer poteka sodobno radarsko merjenje pretoka, študenti so vzorčili vodo za analizo motnosti, spoznali smo njen hudourniški značaj, poplave in regulacijske ureditve Dravinje, na bližnji učni poti pa smo določili lokacijo za postavitev tablice z oznako visokih voda. Naša naslednja točka ogleda je bil nekdanji samostan Studenice, kjer je v neposredni bližini tudi kraški izvir. Upravljavec vodovoda s Komunale Rogaška Slatina nam je pojasnil dinamiko in lastnosti podzemnega toka z območja Boča,

Slika 1: Iški vršaj (foto: Valentina Brečko Grubar).

ogledali pa smo si tudi vodarno. Terensko delo smo zaključili z ogledom in predstavitvijo rastlinske čistilne naprave Podboč. Študenti so spoznali prednosti takšnega načina čiščenja odpadnih voda in sami ocenili učinkovitost s primerjavo vode na dotoku in iztoku iz čistilne naprave.

Letošnje terensko delo je potekalo 19. aprila v organizaciji Oddelka za geografijo UL Filozofske fakultete. Z ekipo ARSO smo se srečali na vodomerni postaji Šentjakob na Savi, ker smo si ogledali potek meritev pretoka

in spoznali spremembe njenih pretočnih značilnosti. Sledil je obisk Javnega podjetja Vodovod-Kanalizacija-Snaga Ljubljana, kjer so nam predstavili sistem oskrbe s pitno vodo, sistem odvajanja odpadnih voda in zgradbo vodovodnega sistema, ki se nahaja v Klečah in ogled enega od vodnjakov v neposredni bližini. Naslednja lokacija je bila komunalna čistilna naprava v Črnučah, kjer smo si ogledali postopek čiščenja komunalne odpadne

Slika 2: Cepki (foto: Valentina Brečko Grubar).

vode na napravi manjših zmogljivosti, ki se nahaja v neposredni bližini stanovanjskim objektom. Pri premikanju po Ljubljanskem polju so študenti lahko opazovali razliko v rabi tal na ožjem vodovarstvenem in širšem vplivnem območju črpališča v Klečah, pot k zadnji točki ogleda v Medvodah pa nas je vodila še čez severozahodni del polja, kjer smo prečkali savske terase. Za zaključek smo obiskali hidroelektrarne Medvode, kjer so nam izčrpno predstavili problematiko porabe električne energije, predvidene potrebe po energiji v prihodnosti, nezadostno izrabo obnovljivih virov energije v Sloveniji in delež energije, ki ga prispevajo hidroelektrarne na Savi, vključno s HE Medvode, kot eno od njih. Po predstavitvi smo se spustili do nivoja turbine, nato pa se povzpeli na jez, opazovali mirno gladino zadrževalnika in v skalno osnovo vrezano strugo z živahnim tokom pod jezum.

Skupno terensko delo je zelo dobra izkušnja, ki resda zahteva nekaj več usklajevanja, omogoča pa veliko bolj izčrpno, poglobljeno in zanimivo spoznavanje hidrogeografskih objektov. Vsakokratni koordinator namreč pripravi izbor ogledov na osnovi lastnega poznavanja območja in kot »domačin« lažje dogovori sodelovanje strokovnjakov, upravljavcev, koncesionarjev ... Člana Komisije za hidrogeografijo, zaposlena na Agenciji RS za okolje, nam vedno zagotovita ogled vodomernih postaj in izvajanja hidrometrije, česar sami ne bi mogli. Pri vseh dosedanjih izvedbah terenskega dela so želje in načrti presegali razpoložljiv čas in vedno je kaj ostalo »za prihodnjik«, zmanjkalo pa je običajno

tudi časa za druženje. Za prihodnje skupno terensko delo sta že izbrana termin in širša lokacija in zagotovo bo spet prijetno in zanimivo.

Valentina Brečko Grubar

Prešernove nagrade študentom za študijsko leto 2018

Magistrsko delo »Predlog alternativnega omrežja JPP v Ljubljanski urbani regiji« geografa Simona

Koblarja temelji na predpostavki, da ljubljansko avtobusno omrežje ni optimalno. Zasnova je konkreten in uporaben primer alternativnega omrežja, ki ima v primerjavi z obstoječim enostavnejšo strukturo, manjše število linij, ter omogoča boljšo povezanost in prostorsko dostopnost. Delo je nadpovprečno kvalitetno; zelo skrbno in temeljito pripravljeno ter zasnovano; obravnavana prometna tematika je osvetljena z vseh relevantnih aspektov in razdelana do najmanjših podrobnosti; metodologija je izrazito multi- in interdisciplinarna. Poleg vseh strokovno-znanstvenih odličnosti magistrskega dela in možnosti za nadaljnje raziskave pa ga krasi prodornost, izvirnost, aplikativnost ter odmevnost, kot posledica neposredne uporabnosti za skupno in javno dobro.

dr. Blaž Repe, mentor,
dr. Aljaž Plevnik, somentor

Diplomanti geografije v letu 2018

Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

V letu 2018 je na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani zaključilo študij 77 študentov. Prvo stopnjo bolonjskega študijskega programa je zaključilo 38 študentov, drugo stopnjo bolonjskega študijskega programa pa 39 študentov. Med prejemniki Prešernove nagrade Univerze v Ljubljani za leto 2018 je tudi študent Oddelka za geografijo. Simon Koblar je prejel nagrado za magistrsko delo Predlog alternativnega omrežja javnega potniškega prometa v Ljubljanski urbani regiji (mentor Blaž Repe, somentor Aljaž Plevnik). Priznanja Oddelka za geografijo za študente za najboljša zaključna dela so prejeli: Žiga Jamnik, Maja Lupše, Maja Sevšek, Maja Sirše in Eva Šabec.

1. Diplomanti po bolonjskem programu (Prvostopenjski univerzitetni študijski program Geografija)

ADAMLJE Tea: Lokalne temperaturne značilnosti Ljubljanskega barja. Mentor: Darko Ogrin. COBISS.SI-ID 67265890

BALANT Nataša: Ocena stanja gozdov zaradi napada podlubnikov s pomočjo daljinskega zaznavanja na izbranem območju. Mentor: Blaž Repe. COBISS.SI-ID 67598946

BREZOVAR Ženja: Mobilnostne potrebe starejšega prebivalstva na primeru občine Šentrupert na Dolenjskem. Mentor: Matej Ogrin. COBISS.SI-ID 67891042

DACINGER Anita: Razumevanje podnebni in atmosferskih procesov pri prebivalcih Loškega Potoka. Mentor: Darko Ogrin. COBISS.SI-ID 67729762

DOLUŠIČ Katarina: Turizem v občini Šentjernej. Mentor: Dejan Cigale. COBISS.SI-ID 67730786